

محل مطبعه و اداره :

جفبال اوغلانده امنيت

صندوغی جوارنده

شنگول يقوشنده

۲۲ نومرو

مشرق و غرب

اظهار :

مسلكمزه موافق آثار

جدیده مع الممنونیه

قبول اولنور

درج ایدلمین آثار اعاده اولنماز

دینیه ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاست و بهالخاصه احوال و مشوریه اسلامیه در بحث ایدر و هفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

در سعادتده نسیخه سی ۵۰ پاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

قیرلمه دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لکی	القی آیلانی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

بشنجی جلد

۹ شوال پنجشنبه ۲۹ ایلول ۳۲۶

عدد : ۱۱۰

بولونه بامسیندن حریت یرینه مملکته مهلاک برمرض هرج و مرجی عارض اولور .

حالبوکه ایرانده حریتک ویرلدیکی زمان بوکی تشکیلات و صنف ممتاز عرفا و اذکیا و بالخاصه حریتی حفظ و حمایه ایچون برقوت موجود دکلدی . اوزمان ایرانده نه کندیسنی بیلهن نه یاپه جفتی ، ایسته یه جکنی اکلایان برفرقه ، نه ده اوتهدن بری حریتک استحصالی یولنده فداکارانه چالشمش و بناء علیه آتی دهده حریتک محافظه یوانی دوشوش برقوت و ارایدی ، عصر لرجه از یلمش بتمش اولان ایرانلر بالطبع حریتیه ، ترقی و تکامله متایل و بالخاصه عدالت و انتظامه عاشق ایدیلر . لاکن برشی بتون حسیات قلییه ایله آرزو ایتمک باشقه ، اوشی اده ایتدکدن صکره اداره ایتمک ینه باشقه در .

ایشته یالکر شوق قطعی دوشونلر ، اتحاد و ترقی « کبی سنه لرجه استحصال حریت ایچون بذل جان و مال ایتمش اولان ، حریتی اداره ایتمک ایچون ملکه قازانمش و بالخاصه ملتک و ملتی تهلاک هرج و مرجیدن خلاص ایچون بتون برقوت تشکیل ایدن جمعیتک ملت عثمانیه ایچون نه قدر لازم نه قدر واجب اولدیغنی تقدیر ایدیه بیلورلر .

شوراسنی اونو تهایلم که اسلام هر یرده عین بلالره ، عین فلا کتله دوچار در .

آسمان هر کجا میروی همان رنگ است

دنیا نیک بتون اطرافنده مسلمانلر عین استبدادک زیر تحکم و تظلمنده اذیل مکده ایدیلر . و هر یرده شو احوال عمومیه عین نتیجه لری بخش ایتشدی . یعنی هر یرده ظلم و جهالت حکمران ، هر یرده مملکتلر پریشان هر یرده اجانب مسلط ، هر یرده اهالی مأیوس ایدی . اهلینک اخلاقی بوزولمش ، اذکیای ملت ایسه بر سور و طالق و قلدن باشقه برشی دکلدی بونلرک اکثر یسنده نه حب وطن و نه حقیقی بر دیندارلق و ارایدی . بتون عالم اسلام بر بوز و قلق ، مدھش بر انحراف سیلابی ایچنده یوارلار بوب کیدیوردی .

ایشته بویله بر محیطی تصفیه ایتمک ، بویله بر قالدیه یکی بروح حیات ، بر نشئه زندگی و یرمک کوچ ، پک کوچ ، تصور اواندیغندن ده کوج بر تشبث در !!

بویله بر تشبثی یالکر بر قوت حاکمه ، بر هیئت فعاله یاپار اولیله بر قوت که غایه آمالنی دشو نمایه واصل اولمق ایچون لازم کلن وسایل طی بیلر و بو اوغورده جانی ، مالی فدادن چکنمز .

آه ! شو ایکی بحق سنهدن بری وطنمک دوچار اوله کلدیکی فلا کتلی بر کره درپیش نظر ایدکز ! حال تفسخده بولنان هیئت مجموعه عثمانیه کندیسنه بر روح حیات ، بر نشوء زندگی و یرمک ایچون اعلان ایدیان حریتی همان بتون اجزاسنک یک دیکرندن غیریسی کبی تاقی ایتدی . ایشته یمن غائله سی ! ایشته ۳۱ مارت حادثه سی ، ایشته آرنال و دلق ، ما کیدونیا ، آطنه والانده دوام ایدن حوران اختلالی ... فی الحقیقه کابوس استبدادک روحی حالاده بزمه اوغرا - شیور ، ملک و ملتی تحریکه چالیشیور . عبدالحقید ییقلدی لاکن

سجی استعمال ایتیه جکنه توبه ایتدکدن صکره سنک هیچ بر احوالندن سؤال ایتیه جکم]

سجج تکلف ایله کله جکی مسلمدر . تکلفک قرآن کریمده مذموم اولدیغنی « وما انا من المتکلفین » آیت جلیله سی ایله ثابتدر . ده ایلروسی آرمیه لم ، بومقدار ایله بنده موقتاً اکتفا ایدیورم . مجال کلام متسعدر ، سرد ایدیه جک ملاحظات چوقدر ، بشقه فرصته ینه شو بحث جلیلی تحلیله شتاب ایلرم ، مقدما بیان ایتدیکم اوزره خطالریمی استرجاعه ، دلیل صریح ایله مؤید اولان اعتراضلری قبول و مناقشه یه مستعدم ، افتخارا سویامیورم ، افتحار واجب تعالی حضرتلرینه مخصوصدر .

قرآن کریم اجمالا و تفصیلا انسانک قدرینی کندرسنه بیلدیرمشدر . « وما اوتیم من العلم الا قلیلا ، و قل رب زدنی علما ، فلا اقسم بما تبصرون و ما لا تبصرون ، و کأین من آیه فی السموات و الارض یمرون علیها و هم عنها معرضون و فوق کل ذی علم علیهم » - صدق الله العظیم ،

مصر مشیخت اسلامیة نیک
طنطا شعبه سی باش کاتبی

ابراهیم بسیم

عالم اسلام

مقالات

ایرانک ماضی و حاله بر نظر

جبر و تحکمدن اجتناب ایدن مظفرالدین شاه اهالی اراننده سرزده ظهور اولان شورش و اختلاله بر نهایت و یرمک و اهلینک عدل و انتظامه حس ایتدیکی احتیاجی اوخشا مق یتقی ایله کندی کندینه بلا اجبار مشروطیتی اعلان ایتدی .

شو حادثه ناکه ظهور دوغروسى ارباب تفکر و اصحاب ادعائی دوشوندوردی . زیرا ایران کبی بیکلرجه سنهلردن بری اداره کیف مایشایه آلمان ، قانون ، عدالت نه اولدیغنی قطعاً بیلمه یمن بردولته بردن بره وضع ایدیلن اصول و احکام مشروطیتک نصل تنظیم و تدوین ایدیه جکی ، نه صورتده تطبیق اولنه جفتی جای تردد و تفکر ایدی .

« حریت النیر ، و یرلمز » جمله حقیقت شعاری ایشته کندیسنی بتون غننه سی ایله ایرانده کوستردی . بر ملت حریتی اوزون بر زمان تکامل دن ، بر چون مجاهده لردن ، فدا کارلقدن صکره أ لمازسه اوملت ایچون حریتی اداره ایتمک کوچ اولور . زیرا بوکی بر محیطده حریتی لایقی وجه ایله اکلامق ایچون ارباب عرفان و اصحاب ذکا یتشمش اولدیغندن حریتی تنظیم و تدوین ایچون درایت و مهارت حیز وجوده کلش اولدیغندن و بالخاصه حریتی حفظ و حمایه ایچون لازم اولان تشکیلاتک

عبدالحمیدك براقدینی ایزلر حالاده چارپنیور ! لاكن بیکلرجه شکرلر اولسون ؛ بزده حریتی ؛ ملک وملت محافظه ایتک ایچون محتشم ؛ فصال ؛ معقول بر قوت واردر . شو قوت یکیدن عثمانلینی ترتیب وتشکیل ایدیور وشو تشکیلات وترتیباتی یکی روح اوزره وضع ایدیور . بتون اجزای عثمانیه قوه مذکوردهك فعالیتی سایهسنده یکیدن يك دیگرى ایله امتزاج ایدهرک داهاکمکل ؛ داهاک آهنگ بر صورتده بر محورک اطرافنده حرکت ایتکه باشلیور .

فقط بوقوت اولماسهیدی حالمز عجبا نه اولاجقدی ؟ اجزای مختلفه عثمانیهك دیگرندن تجزی واجانب مسلط اوله جقدی . باقیکنز ایکی زرهلی آلدیغمز ایچون شو اجنبیلر نه قدر کورولتو ؛ پاتردیلر یاییورلر ؛ نه قیامتله قوپارییورلر ! لکن حمد اولسون که قوه حاکمه بو جهتهده کسندیسنی ابراز ایدهرک اسکی دورلره ؛ اسکی قاعدهلره ؛ وبونلرک نتیجهسی اوله رق اجانبک بوکبی حرکتلری عادت ایدوبده باشمزه بلا کسینه جکلیرنه بردها میدان ویریلیمیه جکنه اجانبی بیله اقناع ایتدیردی .

لکن ایرانده مع التأسف بویه بر قوت مفقود ایدی ؛ آه! زوالی ایرانیلر ! بویه بر قوتک مفقودیتندن درکه بونلر حریتی تأمین ایچون چارپنیورلر، چارپنیورلر. فقط مع التأسف نائل مرام اوله میورلر ! اجانبک تسلطی کیتدکجه تزیاید ایدیور . مملکت دائمی بر هرج و مرج ایچنده یووار- لانوب کیدیور ! باری شو مملکتک سعادت ایچون مظفرالدین شاه بر قاج سندها بر حیات اولسهیدی ! . بو ذات حریتی کندی میل وخواهی ایل ویردیکی ایچون محتمل که حریتک بر دوام اوله سندهیلر همت ایدردی ! لکن مع التأسف مظفرالدین شاه خسته ؛ ضعیف الحثه اولدینی ایچون اعلان مشروطیتدن ایکی سنه کچمه دن وفات ایتدی . ایشه ایرانک بتون بلالری ؛ بتون فلاکتلری اوکوندن باشلادی .

مظفرالدین شاهک یرینه خلف ناخلفی اولان محمد علی شاه جلوس ایتدی . بتون عمرینی تبریزده اوشاق ، اوغلان وقادین آراسنده کچورمش بو ذات قطعاً نه تربیه ونه تعلیم کورمشدر . حتی ادبیات فارسیه دن بیله محرومدر . ظاهری همان شاهوهن عشائرنک دره بکلرینه بکزر . شیشان ، بد نظر ، بد احوال ، اکسه سی بیاغی برکتله لحم تشکیل ایدن شو مهیب ذاتک سیاستده قطعاً نه بر اثر نجات ؛ ونه بر علامت ظرافت وار ! کویا بو آدم ایکی یوز سندهن بری حکمرانلق ایدن برعائلهیه ؛ برسلسلهیه مربوط دگلش ! قونوشمه سی ؛ اطواری ؛ حرکاتی همان بیاغی بر کلخان بکنک قونوشمه سنی ؛ اطوار وحرکاتی اکلاتیور ، شو آدمک نه درجهده عادی ؛ تقدیر قسی القلب اولدینی بیان ایچون شو ایکی مثال کافی در : محمد علی قزدینی زمان دائماً وزیر ووکلاسنه اک عادی ؛ یالکنز تبریزالواطنه مخصوص کلمات ایله سوکرمش ! مجلس ملی بی قوردینی زمان شهدای حریتدن بریسنی طوتدیریور وکندی الی ایله قتل ایتدکن صوکره کندی حضورنده قیاسنک وسینه سنک دریسنی صویدیریور !...

ایشته شویله بر آدمک یوم جلوس بر نحوسی ایران ایچون بر مصیبت کونی اولدی .

احمد آقاییف

تونسک فرانسیه رسماً الحاقته

رضا کوستریلیوری ؟

۱۰۷ نومرولی صراط مستقیمک شئون قسمنده ، پاریسندن استانبوله چکلمش شویله بر تلغرافنامه صورتی واردی : « غزتهلر ، خارجیه ناظری موسیو پیشونک صدر اعظم حق پاشا ایله صوک ملاقاتنده تونس وجزایره متعلق مسائلک حل وتسویه سی حقنده بالخاصه اصرار ایلمش اولدینی یازیورلر »

بو خبره « صراط مستقیم » طرفندن شو مطالعه مختصره علاوه اولمشدی : تلغرافنامهده تونس وجزایره متعلق مسائلک حل وتسویه سی دیه مبهم افاده اولونان خصوص ، بو ایکی مسلمان مملکتک فرانسیه الحاقنک مقام خلافتجه تصدیقی دیکنر . جزائر سلطان محمود ثانی زماننده ، تونسده خاقان مخلوع دور سلطنتنده بلا سبب مشروع فرانسه دولتی طرفندن ضبط واستیلا اولمشدی . لکن دولت عثماییه ، بو تسلطک مشروعیتی شیمدییه دکن اصلاً تسلیم وتصدیق ایتهمشدر . حتی فئالقارینی صایوب توکته مدیکمز دور استبداد بیله بوکا جسدارت لیلیه مشدر . بنهء علیه حکومت مشروطه مشروعه مرکز بویه بر مکالمه اصلاً یناشیمه جفته امنیت بر کالدر .

بز بو سطرلری یازارکن ، فرانسه حکومتک ، عثمانلی انقلابنک ایرته سی کوندن اعتباراً تونس مسأله سنی قورجالامقده اولدینی بیلیمور دکلک ؛ حتی سکز ، طقوز آی اول ، حکومت عثمانیهك تونس - طرابلس حدودینک تحدیدینه موافقتله ، بر نوع قبانه طوتولدینی ده اوکرمشک . زیرا ، او موافقتی متعاقب ، « تان » غزته سی ، کندیلرینک دیدکلری کبی ، تیلرک اوزرینه نقطه قویمش ؛ تورکیه ، تونس حکو- متیه تحدید حدوده راضی اوله رق ، باردو معاهده نامه سنی تصدیق وتسليم ایلدی ، دیمشدی . او زمانلر ، کوزل مارییان ایله ملاطفه ومجامله دوره سی اولدینندن ، « تان » ک مقاله سینه قارشى هیچ کیمسه سس چیقارماش ، جواب ویرمه مشدی .

لکن پاره یوزندن آرایه صوغوقلق کیروب ، ملاطفه ومجامله یرینه منازعه ومشاتمه قائم اولنجیه ، اسکی حسابلر هپ اورتهیه دوکلدی ؛ حکومت جمهوریه ، بر طاقم صودن سبیلر ایجاد ایدهرک تونس مسأله سنک قطعاً حلی ، یعنی تونسک دولت عثمانیه ایله هر درلو مناسباتنک تماماً قطعی طلبه کیشیدی . « تان » ۱۷ ایلول افرنجی تاریخلی نسخه سنده خارجیه نظارتنک بو بابده کی افکارینی شوسطرلره خلاصه ایتشدی :

« اگر موسیو بومپاره ترکیانک باردو معاهده نامه سنی وبالخاصه فرانسز مأمورین سیاسته سنک تونسلیلر اوزرنده کی حق حایه سنی